

SARS E KETEKAKA DILEMO TSE 22

PRETORIA, LABOBEDI LA 1 MPHALANE 2019 - Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa di keteka sehopotso sa dilemo tse 22 ka Mphalane 2019.

Ka nako ya sehopotso sena, re batla ho boela re toboketsa boitlamo ba rona ba ho neha molefalekgetho tshebeletso e ipabotseng ka maemo a phahameng haholo a boprofeshenale le boitshwaro ho phatlalla le naha le mose.

Ho kgethwa ha Khomeshenara Edward Kieswetter ho tlisitse qalo e ntjha ho SARS. Haesale a fihla ka Motsheanong 2019, o ntse a tsepamisitse maikutlo tabeng ya ho tliša tshepo ka hare mmoho le ho phahamisa moya wa basebetsi, le ho kgutlisa tshepo eo setjhaba se nang le yona ho rona.

Ho bapa le sena ke motjha wa ho shebana le dikgaello tsa mokgatlo mmoho le kgaello ya boitsebelo ka hara SARS, tse leng bohareng ba kahobotjha e hlokehang haholo ya mokgatlo.

Mosebetsi ona o hloka boitelo ba dilemo tse latelang ho netefatsa hore SARS e fetoha ho ba taolo e hlalefileng ya pokello ya lekgetho le bolaodi ba meedi, ka botshepehi bo hlwahlwa le bo babatswang.

Re hlohonolofaditswe ka diketekete tsa banna le basadi ba tshepahalang, ba tlišang kabelo ya bona e ahang motjheng ona wa kahobotjha.

SARS e tla tswela pele ho tsetela mekgwatshebetsong ya yona e seng e tswetswe pele le e sebetsang ka ho phethahala ka sepheo sa ho ntlafatsa tshebeletso ya balefalekgetho, ha re ntse re phethahatsa thomo ya rona ya ho bokella makgetho, ho bebofatsa tsa kgwebisano le ho tsamaisa dithomelohare le dithomelontle ho phatlalla le madiboho a rona.

Diketeko tsa sehopotso sena di etsahala ka nako ya sehla sa jwale sa lekgetho moo ho bileng le keketseho ya palo ya balefalekgetho ba ikobelang tefo ya lekgetho.

Re lakatsa ho leboha balefalekgetho ka ho dumela ho ikobela tefo ya lekgetho mmoho le mamello ya bona moo ka mohlomong re haellwang ke ho ikamahanya le maemo a lebelletsweng a tshebeletso ao re ipehetseng ona.

Re tla sebetsa ka thata ho shebana le dikgaello tsena jwalo ka karolo ya ho aha botjha le ho etsa hore SARS e be ya sejwalejwale.

Maemo a renang jwale a ikonomi, mmoho le diphephetso tsa ka hare, di etsa hore pokello ya lekgetho e thatafale.

Kgolo e tlase ya ikonomi, ho hloka mosebetsi ho ntseng ho hola ka lebaka la ho nyaolwa ha batho mesebetsing mmoho le maemo a tetebetseng a mejo, mmoho le dipokello tse ntseng di nyehla tsa lekgetho.

Le ha ho le jwalo, re dutse re na le tshepo ya hore boiteko ba mmuso wa rona ba ho susumetsa ikonomi, mmoho le mosebetsi wa ho aha botja boitshwaro bo botle ho tsa lekgetho le boikobelo, di tla beha ditholwana tse ntle.

Ka tlhokomelo ya sena, Mong. Kieswetter o lomahantse meno hore SARS e tla dula e tiile mme e tsepamisitse maikutlo ho fihella thomo ya yona ya pokello ya lekgetho bakeng sa Afrika Borwa.

Bonneteng, SARS e ananela ka botlalo boikarabelo boo e bo filweng ka hara Molao wa Motheo, mme e hlokomela ditlamorao tsa pokello e tlase ya lekgetho hodima boiteko ba mmuso ba ho phethahatsa thomo ya yona.

Re dutse re fadimehetse taba ya hore re na le thomo e phahameng e thusang mmuso ka mehlodi ya ditjhelete ho fana ka dithoto le ditshebeletso molemong wa demokrasi e sebetsang hantle. Mosebetsi wa rona o ama batho mme o tswela molemo haholoholo ba kotsing setjhabeng sa rona, ho ntlafatsa boleng ba maphelo a bona mmoho le ho netefatsa bophelo bo botle bakeng sa Mafrikaborwa kaofela.

Diketeko tsa naha tsa 2019 di thoholetsa boiteko bo entsweng ke mmuso wa rona, palamente mmoho le boetapele ba SARS le basebetsi ba yona ba ho theha botsamaisi ba pokello ya lekgetho bo tlang ho hlomphuwa ke balekane jwalo ka bo hlwahlwa lefatsheng.

Diketeko tsa dilemo tse 22 di boela di thoholetsa tema e kgathilweng ke bohle ba ratang naha ya bona mmoho le basebetsi ba mehleng, ba ho theha le ho ntlafatsa SARS ho ba e nngwe ya ditheo tse matla le tse sebetsang ka ho phethahala tsa mmuso naheng ena.